

Sygn. akt IC 1799/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : Sędzia Monika Pieczara Protokolant : Karolina Piech

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2019 roku w Świdnicy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. Z.**

przeciwko **A. Z.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w (...)z dnia 13 grudnia 2017 roku, sygn. akt I Ns 22/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w punkcie VI, VII i IX, na mocy którego dłużniczka M. Z. powinna zapłacić A. Z. kwotę 144.525 zł tytułem wyrównania udziałów stron w majątku wspólnym w terminie 2 miesięcy od daty prawomocności postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, kwotę 46.239,93 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych z majątku osobistego na majątek wspólny oraz kwotę 8.034,86 zł tytułem zwrotu nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka M. P. – Z. w pozwie z dnia 17 października 2019 r. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w(...) z dnia 13 grudnia 2017 r. wydanego w sprawie o sygn. akt I Ns 22/10, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, w którym zasądzono od powódki na rzecz pozwanego kwotę 198.799,79 zł, jak również wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, iż Sąd Rejonowy w(...) postanowieniem z dnia 13 grudnia 2017 r., dokonując podziału majątku wspólnego stron, dokonał równocześnie wzajemnych rozliczeń między nimi z tytułu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty każdego z małżonków, a także z majątku osobistego na majątek wspólny i zasądził łącznie od powódki na rzecz pozwanego kwotę 198.799,79 zł, zaś od pozwanego na rzecz powódki kwotę 161.021,43 zł z tego samego tytułu. Pomimo tego, że Sąd dla czytelności dokonał tych rozliczeń w dwóch osobnych punktach postanowienia, powódka wskazała, iż po zbilansowaniu wzajemnych rozliczeń spoczęła na niej powinność zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 37.778,36 zł.

Powódka podała, iż powyższą kwotę 37.778,36 zł wpłaciła za pośrednictwem rachunku bankowego swojej córki A. P. w dniu 20 marca 2019 r. na konto Komornika Sądowego I. P. zgodnie z zajęciem wierzytelności pozwanego przez tegoż Komornika w sprawach II Km 1832/15, II Km 1447/14, II Km 570/13 i II Km 17/15, toczących się wówczas przeciwko pozwanemu. Tym samym powódka podniosła, iż zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 13 grudnia 2017 r., całkowicie rozliczyła się z pozwanym z tytułu podziału majątku wspólnego. Powódka stwierdziła ponadto, iż w piśmie z dnia 11 czerwca 2019 roku oświadczyła pozwanemu o dokonaniu potrącenia własnej wierzytelności wobec niego w kwocie 161.021,43 zł.

Mimo to pozwany, w sytuacji dokonanego wzajemnego rozliczenia z tytułu majątku wspólnego z powódką, doprowadził do nadania przez Sąd przedmiotowemu postanowieniu klauzuli wykonalności, która posłużyła mu następnie do dokonania wpisu hipoteki przymusowej w kwocie 198.799,79 zł w dziale IV księgi wieczystej numer (...), dotyczącej lokalu użytkowego położonego w Ś. przy ul. (...), stanowiącego w wyniku podziału majątku wspólnego własność powódki.

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 listopada 2019 r. pozwany uznał roszczenie powódki w zakresie wykreślenia hipoteki w kwocie 198.799,79 zł wpisanej w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...), wpisanej na podstawie tytułu wykonawczego uzyskanego na mocy prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w(...) z dnia 13 grudnia 2017 r., sygn. akt I Ns 22/10.

Ponadto pozwany wskazał, iż w dniu 15 listopada 2019 r. złożył w Sądzie Rejonowym w(...) wniosek o wykreślenie przedmiotowej hipoteki wraz z poświadczonym notarialnie oświadczeniem o zgodzie na jej wykreślenie. Dodatkowo pozwany zaprzeczył, jakoby dokonanie wpisu hipoteki, zgodnie z twierdzeniem powódki, miało być wynikiem złośliwości, wskazując przy tym, iż działanie to wiązało się z koniecznością zabezpieczenia oraz możliwością uzyskania należnego mu roszczenia. Wśród przytoczonych argumentów pozwany wskazał na to, iż powódka od wielu lat mieszka na terenie (...) pod nieznanym mu adresem i z tego co mu wiadomo poza lokalem objętym księgą wieczystą nr (...) nie posiada żadnego innego majątku na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto pozwany wskazał również na inne nierozliczone kwestie finansowe, jakie wiązać mają się ze spółką cywilną powódki i pozwanego, w tym na należności, które pozwany miał uiścić wobec Banku (...) S.A. z kwoty wpłaconej do Komornika Sądowego, tytułem udzielonego powódce i pozwanemu na prowadzenie działalności gospodarczej kredytu. W tym miejscu pozwany wskazał, że pomimo poinformowania Sądu przez powódkę w postępowaniu o podział majątku o bieżącym regulowaniu przez nią zobowiązań podatkowych, dotyczących używanego od 2009 roku wyłącznie przez nią lokalu mieszczącego się w Ś. przy ul. (...), te wciąż dochodzone są z odrębnego majątku pozwanego. W tych okolicznościach pozwany wskazał również, iż swoistą złośliwością charakteryzować miało się postępowanie powódki, która zamiast wpłacić należne wierzytelności na konto bankowe pozwanego zdecydowała się przelać je bezpośrednio do Komornika Sądowego, które tuż po zaksięgowaniu miały zostać zajęte.

Dodatkowo pozwany wniósł o zwolnienie go z ponoszenia kosztów procesu wskazując przy tym, iż powódka nie wyzwała pozwanego wcześniej do wykreślenia hipoteki wpisanej na podstawie tytułu wykonawczego, a ograniczyła się jedynie do przesłania oświadczenia o potrąceniu, w którym nie zawarła tożsamego roszczenia.

W drodze repliki powódka skierowała do Sądu w dniu 10 grudnia 2019 r. pismo procesowe, w którym podtrzymała w całości żądania pozwu, w tym również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu w kwocie 7.417 zł. Prócz tego powódka wskazała, iż domaganie się przez pozwanego zwolnienia go od ponoszenia kosztów niniejszego postępowania jest całkowicie bezzasadne i nie znajduje żadnych podstaw prawnych. Z kolei co do podniesionych w odpowiedzi na pozew roszczeń pozwanego powódka stwierdziła, iż nie są one objęte tytułem wykonawczym, wskazując również, iż będące małżeństwem strony pobrały wiele kredytów w różnych bankach, zaś do chwili ustania wspólności ustawowej kredyty te spłacała wyłącznie powódka, a obecnie spłaca je nadal zgodnie z zawartymi z bankami umowami.

Sąd zważył, co następuje:

Wobec uznania powództwa przez pozwanego zastosowanie ma art. 213 § 2 kpc. Stosownie do tego przepisu Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (zob. wyrok SN z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60).

W ocenie Sądu uznanie powództwa w niniejszej sprawie nie było sprzeczne z prawem, zasadami współzycia społecznego ani nie zmierzało do obejścia prawa. Podstawą prawną zasądzonemu roszczeniu jest art. 840 § 1 pkt 2

k.p.c., w myśl którego dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane, gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia. Skutkiem uznania powództwa w całości było pominięcie postępowania dowodowego oraz wydanie wyroku uwzględniającego powództwo (pkt I wyroku).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty procesu, a więc koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w zw. z § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.). Niezbędne i minimalne koszty niniejszego postępowania, jakie poniosła powódka, obejmowały opłatę sądową od pozwu w kwocie 2.000 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5.400 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, co razem daje kwotę 7.417 zł.

Należy zgodzić się z twierdzeniem powódki, iż zgodnie z art. 102 k.p.c. Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle, lecz tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych, które w rozpatrzonej sprawie nie występowały. W niniejszej sprawie pozwany przyczynił się swoim postępowaniem do zaistnienia przedmiotowego sporu, gdyż wystąpił do Sądu Rejonowego o wykreślenie hipoteki dopiero w chwili doręczenia mu pozwu, przy czym mógł dokonać tego znaczenie wcześniej, co wskazuje na spóźniony i wymuszony wszczętym postępowaniem charakter tej decyzji.

Nie zasługiwały na uwzględnienie podniesione przez pozwanego w odpowiedzi na pozew roszczenia, gdyż jak wskazała również strona powodowa, nie były one objęte tytułem wykonawczym, w związku z czym pozostawały dla niniejszej sprawy bezprzedmiotowe. Nieprzekonujące dla Sądu były również argumenty pozwanego wskazujące na konieczność ustanowienia hipoteki celem zabezpieczenia swoich roszczeń. W tym względzie Sąd aprobuje zdanie powódki, iż dotychczasowe zachowanie pozwanego stwarzało ryzyko wykorzystania uzyskanego tytułu wykonawczego w celu wszczęcia wobec powódki postępowania egzekucyjnego.

Powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego. Może być ono zatem realizowane do momentu, gdy istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Taka potencjalna możliwość na pewno istnieje w przypadku dobrowolnych wpłat ze strony dłużnika, czy spłaty długu poza postępowaniem egzekucyjnym, np. wskutek potrącenia wzajemnych wierzytelności, bowiem wówczas komornik nie odnotowuje faktu spłaty długu na tytule wykonawczym i nie gaśnie wykonalność tytułu wykonawczego. W wypadku zupełnego zaspokojenia roszczenia w toku egzekucji gaśnie wykonalność wykonanego w całości tytułu wykonawczego i tym samym odpada możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego.

W niniejszej sprawie powódka powołała się na fakt spełnienia ciężącego na niej świadczenia. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2017 roku w sprawie o sygnaturze akt I Ns 22/10, zmienionym następnie przez Sąd II instancji, Sąd dokonując podziału majątku stron dokonał również wzajemnych rozliczeń między stronami z tytułu nakładów oraz posiadania, w wyniku których powódka winna zwrócić pozwanemu kwotę 37.778,36 zł. Powódka powyższą kwotę wpłaciła na konto bankowe Komornika Sądowego w dniu 5 marca 2019r., a więc niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia.

W niniejszej sprawie Sąd nie znalazł również podstaw do zastosowania przepisu art. 101 k.p.c. Art. 101 k.p.c. przewiduje wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa należy się zwrot kosztów procesu, jeżeli: 1) nie dał powodu do wytoczenia powództwa i 2) przy pierwszej czynności procesowej uznał żądanie pozwu. Obie te przesłanki muszą być spełnione kumulatywnie. Reguła wyrażona w art. 101 kpc pozbawia powoda, który wygrał proces wytoczony zbędnie czy też tylko dla szykany, prawa do zwrotu kosztów. W ten sposób strona pozwana chroniona jest przed nielojalnym zachowaniem wierzyciela.

Podkreślić tutaj należy, że pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy, jeżeli jego postępowanie i postawa wobec roszczenia strony powodowej oceniona zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwiają wniosek, że strona

powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa (zob. orzeczenie SN z dnia 18 kwietnia 1961 r., IV CZ 23/61, OSPiKA 1962, z. 5, poz. 121). W ocenie Sądu strona powodowa w niniejszej sprawie nie uzyskałaby zaspokojenia roszczenia bez wytoczenia niniejszego powództwa. W świetle powyższych okoliczności, świadczących o całkowitym rozliczeniu się przez powódkę, pozwany uzyskał z Sądu tytuł wykonawczy i na jego podstawie dokonał obciążenia nieruchomości powódki przymusową hipoteką w wysokości 198.799,79 zł. Co istotne, w oparciu o wskazany tytuł wykonawczy pozwany mógłby w dalszym ciągu z niego korzystać i doprowadzić do wszczęcia wobec powódki nienależnej egzekucji. W tej sytuacji, z uwagi na istotę i rolę powództwa przeciwegzekucyjnego, mającego zapewnić powodowi na przyszłość pewność co do niemożności wykonania tytułu w zakresie, w którym zaistniało zdarzenie uzasadniające pozbawienie go wykonalności, wszczęcie przedmiotowego postępowania było w całości uzasadnione.